

Делегација у Парламентарној скупштини
Организације за
безбједност и сарадњу у Европи

Delegacija u Parlamentarnoj skupštini
Organizacije za
sigurnost i saradnju u Evropi
Izaslanstvo u Parlamentarnoj skupštini
Organizacije za
sigurnost i suradnju u Evropi

PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Delegation to the Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Co-operation in Europe

Број/Број: 04/3-05-291/10

Сарајево/Сарајево, 3.11.2010.

IZVJEŠTAJ S JESENJEG ZASJEDANJA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE OSCE-a, ODRŽANOG U PALERMU, OD 8. DO 11.10.2010.

U Palermu je, od 8. do 11.10.2010., održano Jesenje zasjedanje Parlamentarne skupštine OSCE-a u čijem je radu učestvovala Delegacija PSBiH u kojoj su bili: Branko Zrno, delegat u Domu naroda i predsjedavajući Delegacije, Šemsudin Mehmedović, poslanik u Predstavničkom domu i član Delegacije, Drago Ljubičić, delegat u Domu naroda i član Delegacije, i Jelena Rajaković, sekretar Delegacije.

U okviru Jesenjeg zasjedanja Parlamentarne skupštine OSCE-a održan je sastanak Mediteranskog foruma o temama: „Privredna i infrastrukturna saradnja u mediteranskom bazenu“ i „Kulturna saradnja i saradnja u zaštiti životne sredine kao izraz mediteranske civilizacije“.

Teme Konferencije o borbi protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i korupcije bile su: „Deset godina nakon Konvencije iz Palerma“, „Borba protiv korupcije“ i „Trgovina ljudima“.

Na početku Mediteranskog foruma učesnike su pozdravili Francesco Cascio, predsjednik Regionalne skupštine Sicilije, Gianfranco Fini, predsjedavajući Predstavničkog doma, Petros Efthymiou, predsjednik Parlamentarne skupštine OSCE-a, Alfredo Mantica, državni podsekretar MVP-a, Raffaele Lombardo, predsjednik regiona Sicilije, te Riccardo Migliori, predsjednik Delegacije Parlamenta Italije pri Parlamentarnoj skupštini OSCE-a.

Jerry Grafstein, bivši potpredsjednik Parlamentarne skupštine OSCE-a, istaknuo je značaj slobodne trgovine na Mediteranu. Mjesto održavanja Jesenjeg zasjedanja označeno je kao prava adresa za razmatranje prepreka slobodnoj trgovini, jer je Palermo vodeći historijski trgovački centar u regionu i potvrda da slobodna trgovina može prevazići i transformirati politiku. Zaključeno je da je slobodna trgovina bila i ostala preteča slobodnog društva i vladavine prava, kao i da doprinosi uklanjanju barijera između naroda. Tvrdnja da je slobodna trgovina pokretač ekonomskog rasta može se dokazati na primjeru Kine, koja je nakon što je otvorila svoje tržište međunarodnoj trgovini i investicijama postala svojevrsna mašina ekonomskog rasta, preuzimajući primat u udjelu na tržištu Evrope i SAD-a. Suprotan primjer je Osmansko carstvo čiji se kraj povezuje s njihovim prenatlaženim protekcionizmom. Uslovi na Mediteranu su trenutno takvi da dozvoljavaju ekspanziju uz uslov postojanja stvarne i konstantne težnje ka realiziranju zajedničkog cilja, koji je u ovom

slučaju slobodna trgovina s otvorenim granicama. Historija potvrđuje tezu da slobodna trgovina djeluje pozitivno na ekonomski rast, koji za sobom povlači veći broj radnih mjesta i bogatstvo koji su direktan put do mira i prosperiteta država i nacija.

Postojanje brojnih ekonomskih organizacija koje zagovaraju slobodnu trgovinu među državama članicama, kao i prijedlog predsjednika Francuske Nicolasa Sarkozyja o osnivanju mediteranske ekonomske i slobodnotrgovinske unije, daju nove podsticaje razvoju ideje o slobodnoj trgovini. Slično Evropskom ekonomskom vijeću trebalo bi da bude osnovano i mediteransko ekonomsko vijeće koje bi jačalo trgovinu i integracije u oblasti trgovine i pomagao u rješavanju ekonomskih konflikata. WTO bi mogla pomoći i osnovati nove međunarodne institucije koje bi podsticale slobodnu trgovinu na Mediteranu, a nova banka koja bi finansirala zajedničke projekte s ciljem olakšavanja slobodne trgovine imala bi podršku Svjetske banke ili MMF-a. Slobodno tržište koje bi bilo formirano na ovaj način dovelo bi do stvaranja novih radnih mjesta i većih mogućnosti za žene, a ekonomska stimulacija uticala bi na političku stabilizaciju regiona.

Ostali učesnici u raspravi smatraju da Mediteran treba da djeluje kao veza između ljudi, ističući kulturu kao oblast koja pruža velike mogućnosti za saradnju. Kultura djeluje kao pokretačka snaga turizma, što je čini vrlo bitnim faktorom u oblasti saradnje, jer se može posmatrati samostalno, ali i kao faktor koji umnogome utiče na ekonomsku saradnju. Ideja o izgradnji mediteranskog univerziteta, čiji su zagovornici bili članovi italijanske i turske delegacije, već je na samom zasjedanju dobila veliki broj zagovornika.

U oblasti životne sredine naglasak je na konkretnim stvarima - postojanje pitke vode, solarnih kolektora i očuvanje glečera. Zajednički zaključak je da svaka politika mora biti zasnovana na očuvanju životne sredine.

U drugom dijelu Jesenjeg zasjedanja održana je Konferencija o borbi protiv transnacionalnog kriminala i korupcije u okviru koje su se, između ostalih, učesnicima obratili Carlo Vizzini, specijalni predstavnik OSCE-a za borbu protiv transnacionalnog kriminala, Piero Grasso, italijanski državni tužilac za borbu protiv mafije, Mario Morcone, direktor italijanske Agencije za potraživanje sredstava dobivenih od organiziranog kriminala, Roberto Maroni, italijanski ministar unutrašnjih poslova, i Angelino Alfano, italijanski ministar pravde.

Na sesiji konferencije koja je bila posvećena stanju u oblasti transnacionalnog kriminala deset godina nakon usvajanja Konvencije u Palermu razmatran je uticaj te konvencije na uspjeh u borbi protiv transnacionalnog organiziranog kriminala. Učesnici su imali priliku da čuju izlaganja stručnjaka iz ove oblasti. Zaključeno je da tokovi transnacionalnog kriminala danas obično počinju na jednom, a završavaju se na drugom kontinentu, pa je jedini odgovor intervencija na globalnom nivou.

Uz već postojeće forme transnacionalnog kriminala, kao što su trgovina drogom, ljudima, oružjem i pranje novca, javljaju se i novi oblici poput trgovine prirodnim resursima, kulturnom svojinom, piratstvo, sajber kriminal. Uz nove igrače i nove načine djelovanja, transnacionalni kriminal predstavlja jednu od najvećih prijetnji međunarodnoj sigurnosti. Stoga, efektivan odgovor na takav oblik transnacionalnog kriminala morao bi da bude globalan, integriran i koordiniran, morao bi da uključi različite politike i aktivnosti, kao i da

utiče na sve karike u lancu transnacionalnog kriminala. Transnacionalni kriminal definiran je kao krivično djelo počinjeno u više od jedne države, krivično djelo čije je planiranje, priprema ili centar moći u drugoj državi, koje uključuje organiziranu kriminalnu grupu umiješanu u kriminalne aktivnosti u više od jedne države, kao i svako kriminalno djelo koje ima suštinske posljedice u nekoj drugoj državi. Jedan od instrumenata borbe protiv transnacionalnog kriminala je Konvencija Ujedinjenih naroda protiv organiziranog kriminala, koju, i pored globalnog uticaja, nisu ratificirale sve zemlje niti su je u potpunosti primijenile, a jedan od glavnih razloga za to je nedostatak raspoloživih i prikupljenih podataka.

Jedan od načina borbe protiv transnacionalnog kriminala je i borba protiv mafije, koja se u Italiji provodi i posredstvom Agencije za potraživanje sredstava dobivenih kriminalnom aktivnošću. Postojanje ovakve agencije naglašava jako prisustvo države, oduzima osnovna ekonomska sredstva od članova mafija i slabi njihove ofanzivne sposobnosti. Sva oduzeta dobra prenose se na državu - novac i dionice se zadržavaju, kompanije i nekretnine se prodaju, dok općine prisvajaju dobra koja su oduzeta na njihovoj teritoriji. Međutim, ustrojstvo mafija otežava posao vlastima, jer su veze između različitih grupa jake poput veza terorističkih grupa, samo što razlog povezivanja u ovom slučaju nisu religiozna uvjerenja već profit. Nije strana pojava uticaja ovakvih grupa na političke procese u manjoj ili većoj mjeri, direktno ili indirektno. Govornici su upozorili da je organizirani kriminal globalna pojava. Jedini način njegovog zaustavljanja predstavlja globalizacija pravosudnih sistema država pogođenih ovom pojavom. Zaključeno je da Konvenciju iz Palerma treba da ratificira što više država, ali i da se sve one moraju posvetiti njenom provođenju u okviru svojih granica.

Raspravom o problemu trgovine ljudima zaključena je Konferencija o borbi protiv transnacionalnog kriminala i korupcije. Trgovina ljudima okarakterizirana je kao jedan od ozbiljnijih problema današnjice, koji se mora iskorijeniti sveobuhvatnom kampanjom, ali i oblast u okviru koje je mnogo toga učinjeno - došlo je do sprečavanja konkretnih djela trgovine ljudima, žrtve su spašene i zaštićene, a počinioci ovih djela su krivično gonjeni i lišeni slobode. U protekloj deceniji zapažen je progres u borbi protiv trgovine ljudima na različitim frontovima, naročito u oblasti identifikacije žrtava. Napredak u vezi s identifikacijom žrtava je za pohvalu, a veliki dio tog napretka duguje se obrazovanju i postojanju svijesti o problemu. Balkan je označen kao prostor u kojem postoje brojni B-faktori koji su direktno vezani i utiču na problem trgovine ljudima: siromaštvo, protekli ratovi, korupcija, nasilje, obećanja za bolji život, privlačne poslovne ponude, bolji životni uslovi u razvijenim zemljama, bolje mogućnosti za zaposlenje. Zapaženi trendovi u ovoj oblasti su češće identificiranje djece i muškaraca kao žrtava trgovine ljudima, regrutiranje žrtava putem interneta i regrutiranje ljudi s mentalnim poremećajima. U žustroj raspravi učesnici su razmijenili iskustva svojih zemalja u borbi protiv trgovine ljudima i predložili mjere koje bi mogle pomoći u rješavanju ovog problema, poput kažnjavanja ne samo počinitelaca već i saučesnika i korisnika usluga žrtava savremenog ropstva.

Jesenje zasjedanje PSOSCE-a zaključeno je sjednicom Stalnog komiteta na kojoj su šefovima delegacija svoje izvještaje predstavili predsjednik PSOSCE-a Petros Efthymiou, šef trezora PSOSCE-a Roberto Batelli i generalni sekretar PSOSCE-a Spencer Oliver. Prisutni su

informirani i o aktivnostima Parlamentarne skupštine OSCE-a: organiziranje izbornih posmatračkih misija, ad hoc komiteta i izbor specijalnih predstavnika.

Na sjednici Stalnog komiteta dogovoreni su termini budućih zasjedanja Parlamentarne skupštine:

- Zimsko zasjedanje, 24. i 25.2.2011., Beč, Austrija,
- Godišnje zasjedanje, 6.- 10.7.2011., Beograd, Srbija,
- Jesenje zasjedanje, 7. - 10.10.2011., Dubrovnik, Hrvatska.

Izveštaj pripremila:

sekretar Delegacije PSBiH u PSOSCE-a

Jelena Rajaković

Dostaviti:

- Kolegiju Predstavničkog doma
- Kolegiju Doma naroda
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda
- članovima Delegacije PSBiH u PSOSCE-a

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

***Izveštaj odobrio Branko Zrno, predsjedavajući Delegacije PSBiH u PSOSCE-a.**